על שתי מיסעדות

בשתיהן אכלתי בשבוע הפסח, בגלל הסיבה הפשוטה, שאת האוכל שמגישים בהן אפשר ורצוי לאכול בלי לחם.

המיסעדה הראשונה היא המיסעדה הסינית פקין שנפתחה בתל־אביב לפני כמה שנים. אבל עד השבוע האחרון טרם זכתה לארח אותי. עכשיו הסתבר שזה הפסד של שתינו (של המיסעדה ושלי). כמי שנולדה לאם יהודיה שבישלה בבית אוכל איטלקי ובלקני. קשה לי להיות מומחית גדולה באוכל סיני וקשה לי לכתוב מישפטים כמו „ברוטב השעועית השחורה היה חסר קמצוץ של ברלוס סצ'ואני." מישפטים שאני שומעת ממומחים לאוכל סיני, שהם ברובם יוצאי פולניה והסביבה. כל מה שאני יכולה להגיד על אוכל סיני זה אם הוא היה טעים לי או לא.

בפקין היה טעים לי מאוד וגם (בעיה אישית שלי) מוגש יפה מאוד. על השירות לא צריך לומר דבר, מלבד שהוא נעשה בידי 'מלצריות סיניות, שכל אחת מהן יכולה לפתוח בית־ספר לשרות אדיב, לחן ולנימוס. דבר נוסף שהסתבר לי בפקין, שאם אתה לקוח פחות או יותר קבוע, אתה יכול לקבל מין כרטיס אשראי מיוחד של המיסעדה, שאיתו אתה יכול לאכול כל החודש, כמה פעמים שאתה רוצה, ולהזמין כמה אנשים שאתה רוצה, ורק בתחילת החודש שאחריו אתה מקבל חשבון עבור כל הארוחות שאכלת. בכלכלה הנכונה של כהן־אורגד, זה רווח־נקי.

המיסעדה השניה שאכלתי בה השבוע היא מיסעדת ריצ'י והיא סיפור מעניין מאוד. מאחר שהיא נמצאת כ־200 מטר מביתי ומפני שמגישים בה ספגטי (שאני מכורה להם עוד משחר נעוריי), אני מבקרת בריצ'י הרבה מאוד. וכאן קורה משהו מאוד מעניין. יום אחד אני באה למיסעדה, אוכלת ונהנית מאוד. אני מספרת לכל החברים שזו מיסעדה נהדרת וממליצה עליה בחום. שלושה ימים אחרי זה אני הולכת שוב לאכול בריצ'י ויוצאת כועסת ורגוזה ומספרת לכל החברים שזו מיסעדה מחורבנת עם אוכל מחורבן ועם שירות מחורבן.

עובר שבוע ואני שוב רעבה ואין לי כוח ללכת רחוק ושוב אני נכנסת למיסעדה ושוב אני נורא נהנית. ככה זה קורה כבר שנה. התחלתי לחשוש שאני לוקה בסכיזופרניה במצב מתקדם, אבל פתאום, בעזרת בעלי, הסתברה לי האמת. יש במיסעדה הזאת מנהל, או מלצר ראשי, או אני לא יודעת מה שקוראים לו, אליוט. בחור עם נטן קטנה ומיבטא בולגרי.

ועכשיו תשמעו טוב: כשאתם הולכים לאכול בריצ'י — וזה יקרה לכם בוודאי כי המקום נמצא מול הים ואין מקום יותר טוב מזה בעולם בחודשי הקיץ — לפני שאתם נכנסים למיסעדה אתם שואלים אם אליוט נמצא. אם הוא בפנים — תיכנסו.

תוך 10 דקות תוגש לכם המנה שהזמנתם (לא משנה אחר). הוא יסביר לכם מה טרי היום ומה לא כדאי לקחת. אם תקבלו משהו שאתם לא כל־כך אוהבים, הוא יחליף אותו עם חיוך. הוא ישאל אם אתם רוצים מים קרים וידאג שלא תחכו לכלום יותר משתי דקות. הוא ישאל אם אתם אוהבים הרבה שום או מעט שום על הברוקולי וכמו שתאמרו ככה זה יהיה. זהו. אם אליוט נמצא במקום, זו מיסעדה נהדרת. אם אליוט איננו — תיכנסו ותזמינו על אחריותכם.

אני מבקשת סליחה אם פגעתי בשאר המלצרים במיסעדה, אבל חלק מהם פגעו בי כבר לא פעם. בעיקר אלה שנתנו לי לחכות 40 דקות למנת הספגטי שלי ואחרי 40 דקות הביאו לי מנה של רביולי בתיקווה שאני מטומטמת.

המיסעדה הסינית „פקין"

סוף, סוף הקרבתי

תמיד ידעתי שיש לי בעיה עם גידול הילדים שלי. יש חוקים בעולם, ואם אתה רוצה להשתלב, אתה חייב למלא אחריהם.

ידוע כבר מהתורה ש„בעצב תלדי בנים". ידוע שילדים יהודיים לא אוכלים כלום ותמיד צריך לרוץ אחריהם עם הבננה והשמנת. וכמובן, ידוע, שאי־אפשר לגדל ילדים בלי הקרבה. אבל מה לעשות, שעד היום לא הצליח לי אף אחד משלושת עקרונות החינוך? באמת השתדלתי. אבל לא הלך. זה שלא סבלתי נוראות בלידות של ילדי, זה סתם חוסר מזל. עם זה כבר השלמתי. זה שעד היום לא הצלחתי לבקש מהילדים שיאכלו משהו, כי לפני שאני אומרת ג'ק רובינסון, הם כבר גמרו את המנה ומבקשים עוד — זה אולי מפני שאני איטית.

אבל בעניין ההקרבה, אני ממש אשמה. הנה. אני מודה בזאת כאן קבל עם ועדה. אף פעם בחיים לא ישבתי עם הילדים על השטיח כדי לעשות פאזלים של מיקי־מאוס. אף פעם לא בניתי איתם מגדלי לגו. ולא גזרתי מיגזרות נייר. ולא צבעתי איתם ציורים של דונלד דאק, ולא הדבקתי תמונות של טרזן באלבומים מיוחדים. אם הייתי חושבת שזו הקרבה, אולי הייתי עושה את זה, אבל אני תמיד חשבתי שזה סתם שיעמום אחד גדול. וככה התפספסו לי כל ההזדמנויות להקרבה. לפעמים, כשאמא שלי יושבת מולי ומספרת לי, במבע מיוסר, את תולדות הקרבתה עבורי ועבור אחי, אני יושבת שותקת וניכלמת ואין לי מה להגיד. מה כבר אפשר לומר מול אמירות כמו „תשעה חודשים סחבתי אותך בבטן," או „כשהייתם קטנים אבא ואני לא יצאנו שניים מהבית, כי לא רצינו להשאיר אתכם לבד" או „כל יום הייתי יושבת חמש שעות איתך וחמש שעות עם אחיך, כדי שתאכלו כמה כפיות של מזון בריא."

יש גם „הלכתי איתכם לטיולים ארוכים ומעייפים באוויר הצח כדי שתקבלו קצת תיאבון" ואפילו „כשהייתם חולים, ישבתי על ידכם לילות שלמים בלי לעצום עין."

יש לאמא שלי עוד 300 כאלה, שחלק היא „מציאה לבד וחלק היא שאלה מהקלאסיקה של האמהות היהודיות. ואני? אני כלום! אין לי מה להגיד. הילדים גדלים ואני את מיכסת ההקרבה שלי עוד לא התחלתי. אל תחשבו שקל לחיות עם זה. בסופו של דבר, גם אני אמא יהודיה. ולא סתם אמא יהודיה אלה אחת עם חסרונות. אבל אני אשה עם סבלנות. ואני יודעת שאסור להתייאש. הדברים בעולם מסתדרים.

תצלום מחצגת „חדרדסים"

והנה השבוע, באורח פלא, נגמרה תקופת אי־ההקרבה שלי ואני סוף סוף בן־אדם מן הישוב. ברוך! אני שייכת! ישבתי שעה וחצי באולם קולנוע, יחד עם 300 ילדים קטנים וצועקים, וראיתי איך גרגמל מתכנן את השמדת החדרדסים ואיך אלו, הקטנים, בתחבולות נפלאות, משיבים לו מילחמה שערה. כשיצאנו מאולם הקולנוע, ולפתע באה לי ההארה בדבר ההקרבה שלי. הבטחתי לילדים שלי שבשבוע הבא אני אקח אותם גם להצגת החדרדסים. מייד הבנתי שאם זה כבר התחיל אצלי, לא כדאי להפסיק את ההקרבה כשעודה באיבה.

תצטרפנה אלי אמהות ישראליות מודרניות. הילדים נהנים ואנחנו מקריבות! וכל זה תמורת כמה כרטיסי קולנוע או כרטיסים להצגה. תודה לך יוצר החדרדסים על שהצלת אותי מריגשי־האשמה האיומים. ריגשי־אשמה, לפי היהדות, זה בשביל הילדים. אנחנו מהמקריבות.

אינפורמציה שווה זהב

לחברה שלי יש מיטבח יפה. כלומר, היה לה עד לפני שבוע. לפני שבוע היא גילתה שיש לה נזילה במיטבח. היא הזמינה אינסטלטור שכונתי, שהגיע והתחיל בעבודה. יומיים אחרי ביקור האינסטלטור קיבלתי דוח טלפוני היסטרי, שהיה רצוף במילים מעליבות וגסות במיוחד, שהופנו לאינסטלטור הפרטי ולמיקצוע כולו. לתיאור המטבח שלה לא יכולתי להאמין, אז לקחתי את האוטו ונסעתי אליה לנחם אבלים. כשהגעתי, מצאתי אותה יושבת ובוכה. קיר אחד היה חפור לגמרי וממנו הציצו חלקי צינורות מכופפים וקרועים. בקיר השני החפירות כבר נסתמו, אבל היו חסרים עליו 16 אריחי קרמיקה שהוצאו ממקומם כדי לחפור ולנסות למצוא את הנזילה.

כמה מ־16 האריחים נשברו וכמה דקות לפני בואי נודע לחברה שלי שאריחים כאלה כבר לא מייצרים היום. תוך כדי החזרה על כל המילים הגסות שבן־אדם ממוצע מכיר, סיפרה לי החברה שלי כמה לקח ממנה הפרופסור לאינסטלציה. בטח שברולרים, אלא מה?

תגידו, מה אתם הייתם אומרים לחברה במצב כזה? בטח הייתם אומרים שזה לא נורא, ובוודאי עוד אפשר למצוא כמה אריחים כאלה באיזה מקום. בקיצור, הייתם מנחמים אותה. נכון?

אבל אני, במצבי לחץ, תמיד אומרת שטויות נוראיות. ככה. בלי לחשוב על התוצאות. פשוט אמרתי לה שלא מזמן קראתי באיזה מקום שלחברת „ידי זהב" יש מכשיר מיוחד לגילוי נזילות בקירות. משהו שנראה כמו סטטוסקופ של רופא ובעזרתו, תוך דקות, מגלים את המקום המדוייק של הנזילה ולא צריך לחפור את כל הבית.

החברה שלי התרוממה מכיסאה ועם רצח בעיניים היא צעקה לעברי „מה? ואת שתקת? בשביל מה אני קוראת כל שבוע את המדור שלך בעיתון? בשביל העוגות המטומטמות שאת נותנת שם? מעניין אותי העוגות שלך? כשיש לך אינפורמציה ששווה זהב את שותקת?! אם במדור שלך, בשבוע הבא, את לא בותבת על המכשיר הזה לגלוי נזילות ועל שם החברה, תשכחי ממני כחברה שלך ובקוראת שלך. וגם תבקשי סליחה מכל אלה שבטיפשותך לא עזרת להם." כה אמרה חברתי העצבנית.

טוב. הנה כתבתי. וסליחה מכולכם.

שיעור בקמצנות

בחור נחמד אחד שמשרת בלבנון תיאר לפני את חייו המנוהלים בשדות זרים. התלונה הכי גדולה שהיתה לו הופנתה דווקא אל שכנו לאוהל: „החרא הזה מקבל כל יום חבילות מלאות בממתקים, שוקולדים, ואפלות, עוגיות וכל שאר הדברים שאני מת עליהם. אבל המנוול מחביא את החבילה שלו מייד כשהיא מגיעה אליו, ורק בלילה, כשכולם כבר שוכבים באוהל החשוך, הוא פותח לאט לאט את החבילה ומתחיל לאכול ממנה לבדו."

אז למה אתם לא חוטפים לו את הממתקים — שאלתי אותו.

כי אנחנו אף פעם לא יודעים מתי בדיוק הוא אוכל אותם.

אל תגיד לי, שאתם לא שומעים בן־אדם ששוכב על ידכם ואוכל ואפלים. הרי זה עושה רעש.

„הקמצן הזה דואג להרטיב אותם קודם, וכש־הוואפלים רטובים, הם לא עושים שום רעש!"

אל נקמות ה'

התלוננתם על הסידרה הטלוויזיונית מצדה. **זה היה קיטש אמריקאי בעיניכם. הקנאים נראו לכם כמו חיילי אש"פ עם כפיות? האירועים לא היו מאה אחוז לפי יוסופוס פלביוס? פיטר שטראוס נראה לכם רכרוכי? אפילו על פיטר אוטול היה לכם משהו להגיד. סידרה מתקתקה. אמרתם. זה מפני שאתם כל־כך אניני טעם.**

אז אנשי הטלוויזיה שמעו לכם. הם לא רוצים שוב לאכזב אותכם. אז הם חשבו חשבו ובימים אלה הם נותנים להם קולטורה של ממש. כמו שאתם אוהבים. אנשים תרבותיים שכמותכם. מתבן במנהטן **רציתם**. וטורנדוט **בשלושה המשכים?**

אולי זה ילמד אתכם לא להיות כל־כך מעודנים להבא. תהנו ממה שיש. אל תשכחו שאל נקמות ה' והוא לא סובל קוטרים.

שינעם לכם פסטיבל האביב.